
Guia didàctica 2022-23

Objectius didàctics i continguts

1. Objectius didàctics

1. Escolta atenta del ritme de la percussió.
2. Familiarització amb els instruments de percussió.
3. Identificació dels diferents timbres dels instruments de percussió.
4. Percepció de les parts més destacades d'aquests instruments.
5. Captació de l'expressió en l'ambient de cada tema musical.
6. Identificació d'alguns elements rítmics en els temes musicals.
7. Aplicació d'algun dels elements rítmics en la creació.

2. Continguts

1. Els instruments de percussió de diferents cultures: *djembé*, *darbuka*, *cajón*, fustes africanes, percussions llatines (congues, *pailas o timbales*, *bongó*, esquellots).
2. La bateria i els seus components: el plat, el bombo ...
3. Els gongs
4. Els bidons
5. Les formes de produir el so.
6. La membrana, la caixa de ressonància, el metall percudit, la fusta percudida.
7. Qualitats del so (timbre, intensitat, altura, durada).
8. Elements de la composició musical (melodia, ritme, plans sonors, estructura).

Repertori del concert

1. ALÇANT EL VOL
2. BATEC DE BATERIES
3. ÀSIA GONGS.
4. 5/4 MEDITERRÀNIA
5. DUET CAJÓN
6. PUPURRI LATINO
7. TOQUEM FUSTES
8. KA-CHI-CHI-É
9. BIDONADA

Guia del concert

Bum Band és un concert pensat tant per a alumnes d'Educació Primària com d'Educació Secundària.

Els instruments que hi intervenen són: els gongs, el *djembe*, la *darbuka*, dues bateries, bidons, el cajón, les fustes africanes i les percussions llatines (congues, *pailas* o *timbales*, *bongó*, esquellots).

És un concert ple de ritme i calidesa que convida a ballar. Els intèrprets juguem amb el ritme amb petits desplaçaments corporals que inciten a seguir-los i que fan més proper al públic l'espectacle musical.

Aquests recursos són característics de cada composició i van entrelaçats entre si pels batecs de la percussió que mai s'atura i que ajuda a mantenir l'atenció durant tot el concert.

1 - ALÇANT EL VOL

Amb aquesta composició es presenten els dos músics i els instruments que faran sonar per tal de despertar l'interès i l'expectativa.

Sonen ritmes suaus de **les bateries** en forma de swing i *alcen el vol* cap a una aventura que traspasa les fronteres i que viatge a través de les diverses sonoritats de les cultures del planeta.

2 - BATEC DE BATERIES

Seguint amb **les bateries** es pretén cercar complicitat entre els músics i els nois i noies trencant amb l'ambient suau i expectant que s'havia creat anteriorment amb el swing d'ALÇANT EL VOL.

La bateria, aquest instrument que amb gran vitalitat ha estat el motor de la música pop, del rock i del funky contemporani fins als nostres dies, -actualment tant familiar per als infants i als joves-, ara *batega* amb gran virtuosisme.

3 - ÀSIA GONGS

Els so ancestrals dels gongs ens transporta al món asiàtic, creant diferents ambients que conviden a la relaxació i a la meditació. El timbre greu i lúgubre del gong, instrument relativament gran, amb la seves múltiples possibilitats per matisar, pot anar des d'un pianíssim a un fortíssim, i si està afinat, pot arribar a generar tant sons *determinats* com *indeterminats*.

En aquest cas, la màgia d'ÀSIA GONGS es fa sentir en la melodia que es crea amb la parada dels gongs de diferents mides que hi ha a escena. Al mateix temps, quan es percudeix un gong rere l'altra, els músics acompanyen el camí que segueix cada mall amb els moviments naturals dels braços, tot creant una coreografia que transmet relax a l'espectador.

4 - 5/4 MEDITERRÀNIA

Novament amb les bateries i en contrast amb la peça anterior, 5/4 MEDITERRÀNIA crea una atmosfera alegre i festiva. El viatge segueix cap a la

Mediterrània amb un ritme ple de polirítmies, característic de la música i les danses dels països de l'est d'Europa, interpretades de forma original.

El nom d'aquest tema, 5/4 MEDITERRÀNIA, fa al·lusió a la música que sorgeix de la fusió entre el folklore d'Orient i d'Occident, on hi intervenen ritmes regulars i irregulars creats pels compassos d'amalgama 5/4.

5 - DUET CAJÓN

El viatge rítmic segueix cap al sud d'Europa. L'atmosfera alegre i festiva de 5/4 MEDITERRÀNIA desapareix i és substituïda pel *cajón*, en el qual el ritme flamenc de *la bulería* hi té gran rellevància.

El *cajón* flamenc, anomenat en català *caixó*, és un instrument de percussió peruà de fusta, creat pels esclaus africans a finals del segle XVIII. Als anys 70 Paco de Lucía i el seu grup el van incorporar al flamenc. L'instrument té una afinació determinada i proporciona un so sense harmònics, molt sec, que resulta un bon acompanyant del taloneig del ball flamenc.

Els espectadors podran presenciar el joc i contra-joc rítmic interpretat pels dos músics, en Dan assegut al damunt del *cajón*, en un diàleg provocador amb la bateria d'en Santi, en el qual tos dos en sortiran vencedors.

6 - "PUPURRI LATINO"

L'aventura segueix cap a Sud-Amèrica i el Carib.

El *guaguanco*, la *samba* i la *conga*, aquests ritmes llatins tan sincopats, fruit d'un mestissatge d'influències africanes i espanyoles, ens conviden a bellugar els malucs des del primer compàs.

Conduïts per en Dan Arisa, tot fent sonar les *congues* en diàleg amb les *pales* i els *bongó*, i en Santi Arisa, que fa les seves originals filigranes amb la bateria, combinades amb l'esquellot que marca el temps insistentment, amb tots aquests elements, el públic té tots els estímuls per ballar i bellugar amb tot el seu sabor, sense perdre el pas.

7 - TOQUEM FUSTES

Aquesta petita obra mestra és un duet en el qual els dos instrumentistes inicien una tènue vibració de les *fustes africanes* percudides amb les baquetes folrades, i on executen un ric i variat crescendo rítmic que va a més quan canvien, amb habilitat i destresa, a la les baquetes de fusta.

El so que ens regalen els instruments de fusta, amb la fusió dels ritmes i les melodies de diferents cultures, ens farà viatjar des de l'Àfrica fins a l'Europa mediterrània passant per Orient mitjà.

8 - KA-CHI-CHI-É. (*)

En aquest moment del concert es convida als nois i noies a participar de la interpretació tot cantant i repetint *onomatopeies*, acompanyats de la base de ritme africà del *djembé* i la *darbuka*.

Aquest és un moment divertit i simpàtic, al mateix temps suposa un repte per al públic participant ja que les intervencions vocals estan plenes de contratemps que demanen atenció i precisió.

*(Trobareu la lletra lletra i l'àudio de la cançó **Ka-Chi-Chi-É** al següent enllaç: <https://santiarisa.cat/bumband-escoles/>)

9 - BIDONADA

Des dels anys 70 en Santi Arisa ha fet servir els bidons com instruments de percussió i aquests s'han convertit en un clàssic en la seva carrera musical.

En el concret BUMBAND per a escoles apareixen com un exemple de modernitat industrial. El so que produeixen, tan si són percudits amb dues masses com amb dues baquetes, és un gran espetec del metall del bidons buits molt estimulant.

En el seu darrer toc l'espetec dels bidons reverbera fins a penetrar dins del cos del públic amb el qual s'acomoden els músics.

FI